de ja järwede sees; agga surem hulk neist kaewatakse mäggede seest ülleültse tulleb tähhele panna, et ei olle mulda egga kiwwi paljo leida, kus pissut rauda sees ei olleks: ka raske liwa sisse on tedda pandud. Weesi, ja mis ial ma peäl kaswob, on pissokeste raua tükkidega seggatud, ja mis weel ennam tulleb imeneks panna, ka ellus d lomad kandwad nisuggust raua-pörmo omma ihho sees, ja isse ärrauiste on tedda immimesse jures leida. Immimesse werre ja ka temma lihha ja lude sisse on tedda lodud. Ei kül paljas silm sedda ei nä, agga siiski tedda kunsti ja targa nou läbbi leitakse. — Se raud, mis meie ostame ja prukime, tulleb suurte mäggede seest, ja nisugused mäed on keigeennamiste Wenne-ja Rootsi maal, mis ennam rauda wälja andwad, kui ial need mäed teiste made sees.

Wal-

Walmistud raud on sinnine-must ja hall karwa polest. Temma on keigest wasest, mis kiwwidest walmistakse, se kowwem, ja keige raskem sullarada. Ka on temma se keige sitkem, agga teised on raskemad; tinna üksi on temmast kergem. Ta lähhäb tulle sees pea kumaks, agga ahjo tulles ei ta sulla mitte. On ta kumaks sanud, siis lendwad säddemed ja plakkuwad, ja temma on siis ni tümma, et ta annab ennast tagguda ja kokkoiota. Taggudes kargawad temmast need raua taggid. Tule ja märja käe tulleb pea roost ta peäle. Temmast walmistakse tärras.

Sedda rauda neist raua kiwwidest kätte sada on üks raske ja türaw tö. Parrem raud on se mis sitke on, olgo ta külm ehk olgo kumaks tehtud. Agga surem hulk neist raua-kiwwidest andwad abrast rauda wälja. Need kiwwid isse on kahhesugused, teised

on